протаархімандрыта, які назіраў за прававерпасцю друкаваных тэкстаў і зацвярджаў канчаткова рукапісы да выдання.

У гісторыі выдавецкай дзейнасці базыліянаў найбольш значнае месца займалі друкарні ў Вільні, Супраслі і Пачаеве. Ўсяго іх было 6. Гэта яшчэ друкарні ва Унёве, Львове і Мінску. У даведніку «Drukarze dawnej Polski od XV do XVIII w.» (Wroclaw,1959. T.5. S.265-266) нагадваецца яшчэ і тыпаграфія ў Жыро-віцах. В.Ластоўскі выказаў меркаванне, што ў канцы XVII ці пачатку XVIII ст. у Жыровіцкай друкарні быў выдадзены «Akafist Bogarodzicy», надрукаваны лацінкай на царкоўнаславянскай і лацінскай мовах (Ластоўскі В. Гісторыя беларускай (крыўскай) кнігі. Коўна, 1924. С.586), але пакуль што ніхто з даследчыкаў не змог знайсці па бібліяграфічных крыніцах, каталогах, даследаваннях і ў архівах належачых ёй друкаў ці звестак аб выданнях друкарні. Не нагадваецца аб друкарні і ў грунтоўным даследаванні, прысвечаным дзейнасці Жыровіцкага манастыра, архімандрыта Антонія (Антоний (Мельников), архимандрит. Жировицкий монастырь в истории западно-русских епархий: Дис. Одесса,1964. 476 с.)

У літаратуры аб выдавецкай дзейнасці базыліянаў ёсць звесткі аб намаганнях Ордэна пабудаваць друкарню ў Лаўрышаве, на заснаванне якой кароль Станіслаў Аўгуст выдаў прывілей у 1790 годзе. Але аб яе дзейнасці пакуль не знойдзена дакументаў. Магчыма, яна была створана, працавала некаторы час і друкавала кнігі для ўнутранага ўжывання манастыра.

Такім чынам, у межах Вялікага княства Літоўскага ў XVII-XVIII стст. працавалі тры друкарні Ордэна базыліянаў -- у Вільні (1628-1839), Супраслі (1695-1804) і Мінску (1790-1793).

Матульскі Р.С.,
канд. пед. навук,
ст.выкладчык

ПРЫНЦЫПЫ, МЭТЫ І ЗАДАЧЫ СТАНДАРТЫЗАЦЫІ Ў ГАЛІНЕ БІБЛІЯТЭЧНАЙ СПРАВЫ Ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

У сучасны момант у рэспубліцы сфарміраваны ўсе неабходныя аб'ектыўныя і суб'ектыўныя перадумовы для распрацоўкі нацыянальных стандартаў у сферы функцыянавання бібліятэчна-інфармацыйных сістэм.

Пры іх распрацоўцы неабходна зыходзіць, у першую чаргу, з таго, што нарматыўныя дакументы павінны прадугледжваць аптымальны ўзровень бібліятэчных паслуг, зніжэнне якога можа прывесці да негатыўных вынікаў, а завышэнне да невыканання з-за недастатковай падрыхтоўкі галіны да ўвядзення такога стандарта. Таму пры стандартызацыі мэтазгодна кіравацца наступнымі асноўнымі прынцыпамі:

-- узаемасувязь стандартаў з законамі, ведамаснымі дакументамі, іншымі падзаконнымі і нарматыўнымі актамі;

-- мэтазгоднасць, г.зн. што стандартызацыі падвяргаюцца толькі тыя аб'екты, нарміраванне якіх іншымі спосабамі не дае неабходных вынікаў;

-- мінімум рэгламентацыі, таму што стандартызацыя ўводзіцца толькі на тыя аб'екты, рэгламентацыя якіх неабходна для далейшага развіцця тэорыі і практыкі бібліятэчнай справы;

-- навуковасць -- выкарыстанне навуковых дасягненняў у галіне бібліятэчнай справы, а таксама інфарматыкі, бібліяграфіі, педагогікі, сацыялогіі і іншых навук;

-- адраснасць -- канкрэтнасць сферы выкарыстання стандартаў;

-- перыядычнасць -- дынамізм распрацоўкі стандартаў і абнаўленне іх у адпаведнасці з патрабаваннямі часу.

Захаванне названых прынцыпаў -- важная ўмова паспяховай распрацоўкі і ўкаранення стандартаў. Рэалізацыя іх мае наступныя мэты:

-- садзейнічанне выкананню заканадаўства Рэспублікі Беларусь сродкамі і метадамі бібліятэчнай работы;

-- абарона інтарэсаў карыстальнікаў і дзяржавы ў пытаннях асартыменту і якасці бібліятэчных паслуг;

-- забеспячэнне асноўных якасных і колькасных характарыстык бібліятэчных паслуг, што адпавядаюць сацыяльнаму заказу грамадства і ўзроўню яго развіцця;

-- павышэнне якасці паслуг у адпаведнасці з развіццём навукі і тэхнікі, патрэбнасцямі насельніцтва і грамадства;

-- устараненне тэхнічных бар'ераў у сферы інфармацыйнага супрацоўніцтва;

-- забеспячэнне канкурэнтаздольнасці паслуг бібліятэк рэспублікі на сусветным рынку інфармацыйных паслуг;

-- удзел рэспублікі ў міжнародным падзеле працы.

Для выканання мэт стандартызацыі ў галіне бібліятэчнай справы неабходна рашыць наступныя задачы:

-- выяўленне асноўных крытэрыяў, якія характарызуюць сацыяльны заказ грамадства на бібліятэчныя паслугі;

-- распрацоўка агульных патрабаванняў да бібліятэк розных тыпаў і відаў, вызначэнне якасных і колькасных характарыстык дзейнасці бібліятэк;

-- устанаўленне аптымальных (у т.л. абавязковых) патрабаванняў да якасці і наменклатуры бібліятэчных паслуг у інтарэсах карыстальнікаў і грамадства;

-- зніжэнне фінансавых, матэрыяльных і працоўных затрат у дзейнасці бібліятэк.

Пры распрацоўцы нарматыўных дакументаў па стандартызацыі ў галіне бібліятэчнай справы мэтазгодна захоўваць наступныя ўмовы: